

โคลงสุภาษิตพระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

โคลงสุภาษิตอศปกรณำ

ผู้แต่ง

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์

ลักษณะคำประพันธ์ โคลงสุภาษิตอศปกรณำ

เป็นบทร้อยแก้ว และสรุปด้วยโคลงสี่สุภาพ(เป็นสุภาษิต) มีทั้งหมด ๔ เรื่อง คือ ราชสีห์กับหนู , บิดากับบุตรทั้งหลาย , สุนัขป่ากับลูกแกะ , กระจ่างกับเต่า

ที่มาของเรื่อง

โคลงสุภาษิตอศปกรณำ เป็นบทพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๕ เช่นกัน โดยทรงแปลมาจากนิทานกรีก ฉบับภาษาอังกฤษ เพราะสมัยนั้นคนไทยนิยมอ่านเรื่องที่แปลมาจากวรรณคดีตะวันตกกันมาก โดยเฉพาะนิทานอีสป เพราะไม่ผูกติดกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และค่านิยมของชาติใดชาติหนึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแปลนิทานอีสปไว้ทั้งหมด ๒๔ เรื่องและทรงพระราชนิพนธ์โคลงสุภาษิตประกอบนิทานร่วมกับกวีอีก ๓ ท่าน คือ กรมหลวงพิชิตปรีชากร พระยาศรีสุนทรโวหาร และ พระยาราชสัมภารากร ซึ่งรวมเรียกว่า “โคลงสุภาษิตอศปกรณำ”

จุดประสงค์ในการแต่ง

โคลงสุภาษิตอศปกรณำ มีจุดประสงค์ในการแต่งเพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้อ่านให้พิจารณาคำสอนที่ได้จากนิทานเรื่องนั้นๆ

อศปกรณำ อ่านว่า อิด-สะ-ปะ-ปะ-ระ-นะ-นำ คำว่า “กรณัม” แปลว่า คัมภีร์ ตำรา หนังสือ หรือเรื่อง ในที่นี้หมายถึง เรื่องนิทานอีสปปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรในสมัยรัชกาลที่ ๕ ในต้นฉบับสมุดไทยชื่อ อศปกรณำ ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่หอสมุดแห่งชาติ

อศปหรืออีสป (Aesop) เป็นชื่อเด็กเล่านิทานชาวกรีกมีชีวิตอยู่อยู่ในราวศตวรรษที่ ๖ ก่อนคริสตกาล อีสปเป็นทาสที่มีร่างกายพิการแต่เป็นผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มักยกนิทานขึ้นมาเล่าเพื่อเปรียบเทียบให้ข้อคิดหรือคติเตือนใจ แก้ไขเหตุการณ์หรือปัญหาที่เลวร้ายผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

